

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vykonává dozor nad zadáváním veřejných zakázek od ledna 1995, v současnosti podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“ nebo „zákon o zadávání veřejných zakázek“). Zákonný rámec dozorové činnosti transponuje ustanovení evropských přezkumných směrnic (směrnice Rady 92/13/EHS a 89/665/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/97/ES); tyto směrnice upravují specifika přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek a posilují záruky zásad transparentnosti a nediskriminace při zadávání veřejných zakázek. V rámci dozoru nad zadáváním veřejných zakázek Úřad rozhoduje, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky (včetně koncese) nebo při

zvláštních postupech podle zákona o zadávání veřejných zakázek postupoval v souladu se zákonem, ukládá nápravná opatření, projednává přestupky zadavatelů a ukládá pokuty. Úřad dále vykonává dohledovou činnost podle zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících, ve znění pozdějších předpisů. Smyslem výše uvedených zákonů je zajistit volnou a svobodnou soutěž mezi dodavateli veřejných zakázek (či dopravci ucházejícími se o uzavření smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících v rámci nabídkových řízení) a současně provedení výběru nejvhodnější nabídky transparentním způsobem bez diskriminace uchazečů. Rovné, transparentní a nediskriminační soutěžní prostředí pak ve svém konečném důsledku přináší i úspory veřejných financí.

LEGISLATIVA

Dne 1. 1. 2018 nabyly účinnosti zbývající části zákona č. 368/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, včetně části dvanácté, měnící zákon o zadávání veřejných zakázek, která upřesnila postup zadavatele k zjištění, respektive ověření „skutečných majitelů“ vybraného dodavatele.

Nejvýraznější změnou je bezpochyby nabytí účinnosti ustanovení § 211 odst. 3 ZZVZ pro všechny kategorie zadavatelů ke dni 18. října 2018. Počínaje tímto dnem je tak – až na zákonem stanovené výjimky – pro písemnou komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem obligatorní použití elektronických prostředků. K 1. 1. 2018 došlo k novelizaci nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek, a také vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 169/2016 Sb., o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr.

Dne 18. 1. 2018 Evropská komise v rámci svých oznámení (notices) k připravenosti na ukončení členství Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku v Evropské unii (brexit) zveřejnila také oznámení k problematice veřejných zakázek, ve kterém nastiňuje některé z možných následků pro soutěžitele ze Spojeného království, stane-li se Spojené království v důsledku svého vystoupení z Evropské unie tzv. třetí zemí. Evropská komise rovněž vydala dne 15. 5. 2018 *Guidance on Innovation Procurement*, v němž jsou shrnuty základní aspekty inovativního zadávání (tedy jaké postupy si lze pod tímto pojmem představit a kdy a s jakým cílem by mohly být využity).

V současné době prochází legislativním procesem zákon, který novelizuje zákon o veřejné službě v přepravě cestujících, který mimo jiné napravlí chybné odkazování na ZZVZ a zavádí jednotný jízdní tarif.

DŮLEŽITÁ ČÍSLA

507
vydaných rozhodnutí

100
nápravných opatření

7,76
milionu korun
uložených pokut

37
dnů – rychlost rozhodování

Z CHODU SEKCE VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Rok 2018 byl pro rozhodovací praxi Sekce veřejných zakázek zejména obdobím postupného převládání správních řízení v režimu nového zákona o zadávání veřejných zakázek (zákon č. 134/2016 Sb.), i přesto jsou však stále zahajována správní řízení týkající se postupů zadavatelů v režimu zákona č. 137/2006 Sb., které Úřad v souladu s přechodnými ustanoveními posuzuje podle tehdejší právní úpravy, a to nejen ve věcech šetření přestupků – tedy správní řízení zahájená ex officio, ale také o přezkoumání úkonů zadavatele na návrh dodavatele.

Vyšší počet řízení vedených podle ZZVZ měl za následek vydání více rozhodnutí, v nichž Úřad uložil nápravné opatření spočívající ve zrušení rozhodnutí o námitkách. Tento institut do repertoáru dozorového orgánu přidal zákon o zadávání veřejných zakázek a jeho účelem je vyjasnění sporných úkonů zadavatele přímo tam, kde vznikají, tedy v zadávacím řízení na úrovni zadavatel – dodavatel, bez nutnosti intervence dozorového orgánu. Vyšší motivaci zadavatele k věcnému a úplnému vypořádání námitek dodavatelů má napomoci i institut nápravného opatření zrušení rozhodnutí o námitkách, jež slouží ke korekci toliko dílčího kroku zadavatele. Uložení tohoto nápravného opatření nemá fatální důsledky pro osud zadávacího řízení a zadavatelé je umožněno napravit vlastní pochybení, ať už se jedná o pochybení při ospravedlnění jeho postupu, nebo o přehodnocení vlastního napadeného úkonu. Ve spojení se stávající průměrnou délkou správních řízení před Úřadem jde ve většině případů o efektivní nástroj výkonu dozoru nad postupy zadavatelů, vedoucí zadavatele k větší odpovědnosti za řádné soutěžení veřejné zakázky.

V rámci své dozorové pravomoci Úřad rovněž vykonává kontrolní činnost podle zákona č. 255/2012 Sb., kontrolního řádu, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontrolní činnosti Úřad v roce 2018 provedl 20 kontrol.

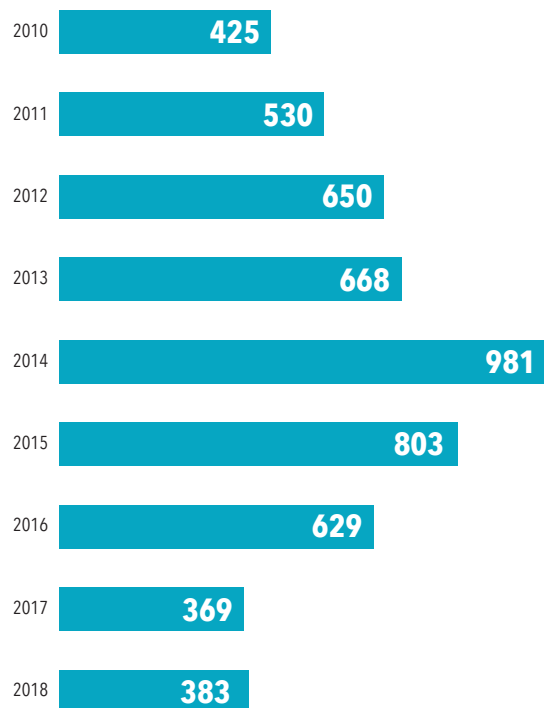
VEŘEJNÉ ZAKÁZKY VE VÝSLEDČÍCH

V roce 2018 Úřad v oblasti veřejných zakázek zahájil celkem 383 správních řízení, z toho 269 na základě návrhů dodavatelů. Vydáno bylo 507 prvostupňových rozhodnutí, přičemž ve 100 případech bylo uloženo nápravné opatření, v dalších 89 pak pokuta.

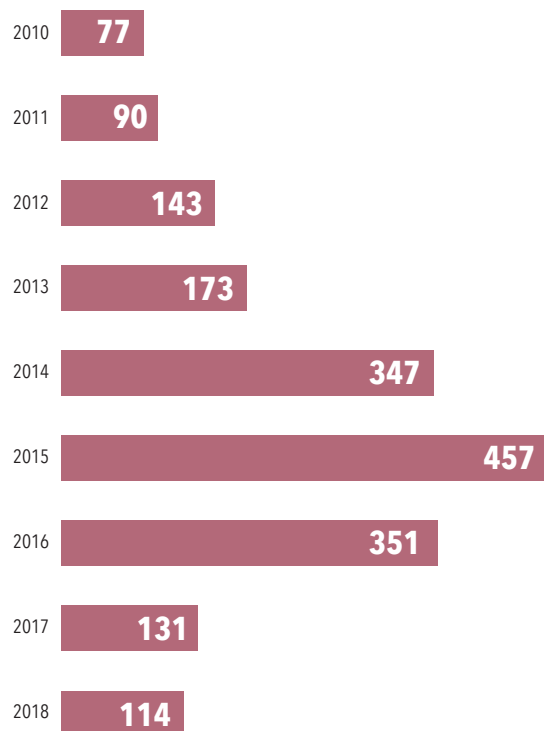
Pro případy, kdy je ze skutkových okolností jasně patrné, že jednání zadavatele naplnilo některou ze skutkových podstat přestupku, využívá Úřad institut příkazu, který díky tomu, že se jedná o první úkon v řízení, ale zároveň zadavatele seznamuje se všemi důležitými rozhodnými skutečnostmi i právními argumenty, opět urychluje přezkumnou činnost Úřadu a šetří zdroje účastníků správních řízení. K využití příkazu došlo v 36 řízeních.

Délka správního řízení se nadále pohybovala výrazně pod šedesátidenním limitem stanoveným zákonem, když Úřad v první instanci rozhodoval průměrně v 38 dnech, při započtení příkazů pak v 37 dnech.

Celkový počet zahájených správních řízení v I. stupni

Počet správních řízení zahájených z moci úřední

Rozhodovací činnost v prvním stupni v oblasti veřejných zakázek

Podněty	přijaté podněty	254	
	<ul style="list-style-type: none"> • z toho zaplacen poplatků 	98	
	veřejné zakázky přezkoumávané na základě přijatých podnětů	92	
Správní řízení	zahájená správní řízení celkem	383	
	<ul style="list-style-type: none"> • z toho na návrh 	269	
	<ul style="list-style-type: none"> • ex offo <ul style="list-style-type: none"> ○ z toho na základě kontrol 	114	
		16	
	neukončená správní řízení k 31. 12. 2018	27	
Rozhodnutí I. stupně	vydaná prvostupňová rozhodnutí celkem	507	
	<ul style="list-style-type: none"> • z toho rozhodnutí vydaná ve věci 	242	
	<ul style="list-style-type: none"> • příkazy 	36	
	přehled výroků meritorních rozhodnutí	nápravné opatření	100
		uložení pokuty	89
		zastavení řízení zahájeného z moci úřední pro nezjištění důvodů pro uložení nápravného opatření	2
		zamítnutí návrhu pro nezjištění důvodů pro uložení nápravného opatření	49
		procesní důvody	115
	<ul style="list-style-type: none"> • předběžná opatření <ul style="list-style-type: none"> ○ rozhodnutí o předběžném opatření ○ rozhodnutí o zamítnutí předběžného opatření ○ rozhodnutí o zrušení předběžného opatření 	149	
		87	
		53	
		9	
Pokuty	počet uložených pokut	89	
	celková výše uložených pokut	7 764 500 Kč	
	<ul style="list-style-type: none"> • z toho 36 pokut příkazem 	916 500 Kč	
	<ul style="list-style-type: none"> • 23 pokut rozhodnutím 	5 540 000 Kč	
	<ul style="list-style-type: none"> • 30 pokut rozhodnutím po odporu proti příkazu 	1 308 000 Kč	
	Pravomocně uložené pokuty (k 31. 12. 2018)	76 v hodnotě 3 490 000 Kč	
Náklady řízení	počet uložených nákladů řízení	139	
	celková výše uložených nákladů řízení	3 045 00 Kč	
	Pravomocně uložené náklady řízení (k 31. 12. 2018)	116 v hodnotě 2 581 000 Kč	
Kauce	celková výše složených kaucí	152 974 825,69 Kč	
	<ul style="list-style-type: none"> • z toho kauce propadlé do státního rozpočtu 	10 677 576,10 Kč	

1 Úřad zahájené řízení usnesením zastaví, jestliže v řízení zahájeném z moci úřední nebyly zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření podle § 263 nebo pro uložení sankce podle § 268 nebo 269.

Přehled nejvyšších uložených pokut

	č. j.	zadavatel	veřejná zakázka	výše pokuty v Kč	právní moc
1	S0220, 0221/2018	Vojenské lesy a statky ČR, s. p.	Opravy lesních cest 2013 a 2014	1 200 000	rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání (R0141/2018)
2	S0438/2018	Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky	Zajištění komplexní dodávky a distribuce léčivých přípravků obsahujících očkovací látky pro pravidelná očkování v letech 2018 až 2021	600 000	19. 3. 2019
3	S0314/2018	statutární město Brno, městská část Brno-sever	Rekonstrukce objektu Cejl 68 v Brně	330 000	1. 4. 2019

NEJČASTĚJŠÍ POCHYBENÍ PŘI ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

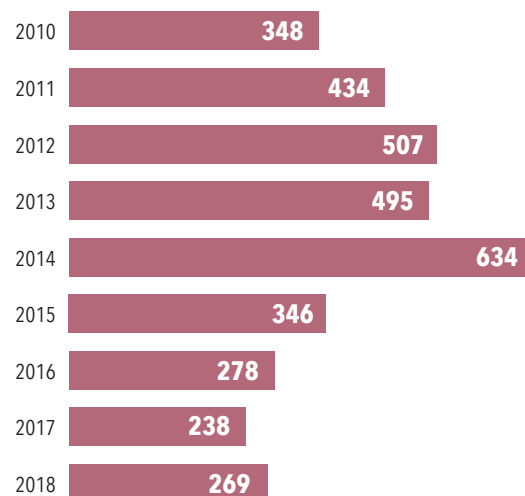
Z hlediska poměrného zastoupení byly v roce 2018 nejčastěji přezkoumávány veřejné zakázky v oblasti stavebnictví, informačních technologií a zdravotnictví, v menším počtu dodávky dopravních prostředků či tendry v oblasti zajištění dopravní obslužnosti.

Co se týče kategorie zadavatelů, nejčastěji jsou předmětem přezkumu veřejné zakázky zadávané obcemi a městy, zdravotnickými zařízeními, ministerstvy nebo subjekty působícími v oblasti dopravy a výstavby dopravní infrastruktury.

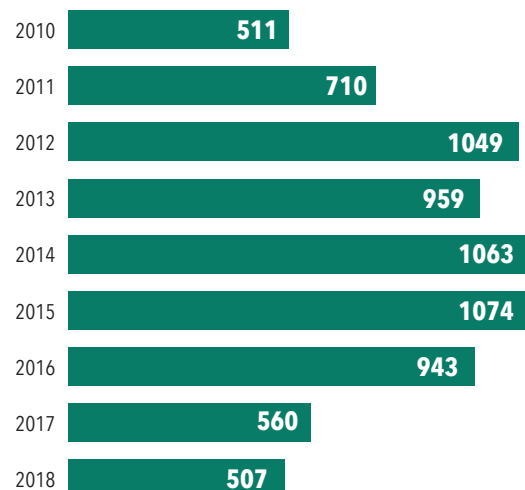
Mezi nejčastější pochybení zadavatelů spadá:

- nepřiměřené (diskriminační) nastavení podmínek kvalifikace;
- neurčité a/nebo nejednoznačné vymezení zadávacích podmínek, případně nepřiměřenost zadávacích podmínek vymezených zadavatelem;
- nerozhodnutí, nebo neúplné vypořádání námitek dodavatele;
- nezákonné využití jednacího řízení bez uveřejnění;
- nezákonné rozdělení veřejné zakázky;
- zadání veřejné zakázky zcela mimo režim zákona o zadávání veřejných zakázek (ač byl zadavatel podle zákona povinen postupovat).

Počet doručených návrhů na zahájení správního řízení

Počet vydaných rozhodnutí I. stupně

Systém elektronického mýtného

Po celý rok 2018 Úřad řešil věcně i procesně velice komplikovaný případ týkající se zadávacího řízení Ministerstva dopravy České republiky na „Systém elektronického mýtného“. Úřad v dané věci vedl společné řízení, do něhož postupně spojil správní řízení zahájené z moci úřední a celkem pět řízení zahájených na základě návrhů dodavatele Kapsch Telematic Services, spol. s r. o. Dne 9. 5. 2018 vydal Úřad prvostupňové rozhodnutí, ve kterém mimo jiné uvedl, že zadavatel porušil při zadávání veřejné zakázky zásadu transparentnosti, když při poskytování části zadávací dokumentace veřejné zakázky nezajistil dodavatelům takové technické řešení, na jehož základě by bylo možno zcela jednoznačně určit a zpětně ověřit, jaký konkrétní obsah datového nosiče byl předán jednotlivým dodavatelům. V důsledku popsaného postupu zadavatele nemohl ani Úřad v rámci své dozоровé činnosti zpětně přezkoumat, zda se všem dodavatelům dostalo na datových nosičích totožných informací. Jako nápravné opatření Úřad zadávací řízení zrušil. V navazujícím rozhodnutí o rozkladu však bylo toto prvostupňové rozhodnutí předsedou Úřadu na základě doporučení rozkladové komise zrušeno, a to rozhodnutím ze dne 23. 8. 2019.

Opakovaným prvostupňovým rozhodnutím ze dne 20. 9. 2018 pak Úřad rozhodl v části zahájené z moci úřední o zastavení řízení, v návrhových částech pak částečně o zastavení řízení, případně o zamítnutí návrhu, neboť v návrzích nebylo obsaženo tvrzení o vzniklé nebo hrozící újmě na právech navrhovatele, respektive Úřad nezjistil důvody pro uložení nápravného opatření. Bezprostředně po vydání rozhodnutí se zadavatel vzdal práva na podání rozkladu a uzavřel smlouvu s vybraným dodavatelem. V následném rozhodnutí o rozkladu již předseda Úřadu pouze konstatoval, že výroky napadené rozkladem ruší a řízení zastavuje, neboť již došlo k uzavření smlouvy.

V navazujícím správním řízení Úřad rozhodoval o návrhu dodavatele Kapsch na uložení zákazu plnění smlouvy kvůli tomu, že k podpisu smlouvy na systém elektronického mýtného mezi zadavatelem a vybraným dodavatelem údajně došlo přes zákaz uložený předběžným opatřením ÚOHS. Rozhodnutím z 10. 12. 2018 Úřad návrh zamítl, když konstatoval, že předběžné opatření pozbylo platnosti, když se zadavatele vzdal práva na podání rozkladu a předmětný výrok nabyl právní moci. Tento výsledek potvrdil i předseda Úřadu v rozhodnutí o rozkladu v únoru 2019.

Rozhodnutí ve věci systému elektronického mýtného: R0093/2018 – PM 23. 8. 2018; S0406,0429,0504/2017, 0016,0092/2018; R0163/2018 – PM 20. 9. 2018, 14. 12. 2018. Rozhodnutí o návrhu na zákaz plnění smlouvy: S0386/2018; R0218/2018 – PM 25. 2. 2019.

PŘÍPADY / I. STUPEŇ VZ

Zajištění komplexní dodávky a distribuce léčivých přípravků obsahujících očkovací látku pro pravidelná očkování v letech 2018 až 2021

Zadavatelé: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna, Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky, Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky, Zaměstnanecká pojišťovna Škoda.**

Pravomocné pokuty celkem: 1 790 000 Kč
(S00438/2018; PM 19. 3. 2019)

Úřad v dané věci rozhodoval o podezření ze spáchání přestupků, neboť smlouvy s vybraným dodavatelem již byly uzavřeny. Podle zjištění Úřadu se zdravotní pojišťovny, jež zakázku zadávaly společně, dopustily přestupků při stanovení minimální úrovně pro splnění požadavku na technickou kvalifikaci, která nebyla vymezena přiměřeně vzhledem ke složitosti a rozsahu předmětu veřejné zakázky. Požadovaly totiž doložení realizace nejméně dvou referenčních zakázek v souhrnné hodnotě alespoň 300 milionů korun bez DPH, přitom alespoň jedna z těchto zakázek musela být o objemu nejméně 25 milionů korun bez DPH. Tyto reference však byly omezeny pouze na zakázky, jejichž předmětem byla přímá distribuce/dodávka léčivých přípravků do ordinací praktických lékařů a dalších poskytovatelů zdravotních služeb provádějících pravidelná očkování.

Tímto diskriminačním vymezením zadavatelé vyloučili ze soutěže o zakázku všechny potenciální dodavatele, kteří dodávku a distribuci léčivých přípravků dříve realizovali, avšak činili tak například v rámci zajištění dodávek a distribuce léčivých přípravků do nemocnic či lékáren. To ovšem vedlo k zásadnímu omezení hospodářské soutěže, přičemž zadavatelé ve správním řízení neprokázali, že by byl jejich požadavek na technickou kvalifikaci dodavatelů oprávněný, neboť rovněž dodavatelé se zkušenostmi s dodávkami/distribucí léčivých přípravků do jiných míst plnění mohli být způsobilí předmět veřejné zakázky řádně plnit, tzn. zajistit komplexní dodávku a distribuci léčivých přípravků také do ordinací PZS.

Rozklady podané proti rozhodnutí byly předsedou ÚOHS zamítnuty.

účastník řízení	pokuta v Kč
Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky	600 000
Česká průmyslová zdravotní pojišťovna	300 000
Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví	210 000
Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna	150 000
Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky	180 000
Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky	250 000
Zaměstnanecká pojišťovna Škoda	100 000
celkem	1 790 000

Nákup munice 2017/I - ruční útočné granáty 2

Zadavatel: **Česká republika - Ministerstvo obrany**

Nápravné opatření: uložení zákazu plnění smlouvy
(S0038/2018/VZ; PM 8. 9. 2018 – potvrzeno R0086,0087,0088/2018)

Správním řízením bylo zahájeno na návrh. Navrhovatel se domáhal uložení zákazu plnění smlouvy na veřejnou zakázku „Nákup munice 2017/I – ruční útočné granáty 2“, kterou uzavřel zadavatel s vybraným dodavatelem. Vzhledem k tomu, že se jednalo o zakázku v oblasti obrany a bezpečnosti bylo nutno posoudit, zda by důsledky zákazu plnění kupní smlouvy závažným způsobem ohrozily existenci širšího obranného nebo bezpečnostního programu, který má zásadní význam z hlediska bezpečnostních zájmů České republiky a rovněž zda existují důvody hodné zvláštního zřetele spojené s veřejným zájmem na pokračování plnění smlouvy.

Ve správním řízení Úřad učinil závěr, že sice existují důvody pro uložení zákazu plnění smlouvy, neboť byla uzavřena přes zákaz jejího uzavření stanovený zákonem, avšak současně byly shledány důvody hodné zvláštního zřetele spojené s veřejným zájmem pro odložení zákazu plnění předmětné kupní smlouvy. Plnění kupní smlouvy tak je zakázáno uplynutím lhůty sedmi měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí.

Poskytování zdravotních služeb ve zdravotnickém zařízení Nemocnice Litoměřice a zajištění s tím spojených činností

Zadavatel: **Nemocnice Litoměřice, a. s.**

Nápravné opatření: zrušení zadávacího řízení
(S0217/2018/VZ; PM 26. 11. 2018 – potvrzeno R0147/2018)

Úřad ve správním řízení zahájeném z moci úřední konstatoval, že zadavatel nedodržel ve zjednodušeném režimu při zadávání koncese postup podle ustanovení § 99 odst. 2 ZZVZ tím, že ve lhůtě pro podání žádostí o účast změnil zadávací podmínky týkající se požadavků na prokázání ekonomické a technické kvalifikace, když změnou zadávací dokumentace zmínil kritéria předmětné kvalifikace a následně neprodloužil lhůtu pro podání žádostí o účast tak, aby od změn zadávacích podmínek, respektive zadávací dokumentace, činila nejméně celou svou původní délku a dále, že postup zadavatele mohl ovlivnit výběr dodavatele. Ve vztahu ke zjednodušenému režimu, v němž byla koncese na poskytování zdravotních služeb zadávána, se Úřad zabýval specifiky tohoto režimu zadávání, který stojí vedle podlimitního a nadlimitního režimu a vyznačuje se nejnižší mírou regulace a volností při nastavení zadávacích podmínek a postupu v zadávacím řízení. Úřad v rozhodnutí upozornil na ustanovení § 129 odst. 5 ZZVZ, jež zadavateli zadávajícímu koncesi ve zjednodušeném režimu ukládá povinnost ve vztahu k zadávacím podmínkám postupovat podle ustanovení § 96 až 99 ZZVZ obdobně.

Úřad uvedl, že ačkoliv má zadavatel při zadávání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu možnost při dodržení základních zásad zadávacího řízení měnit zadávací podmínky i v průběhu zadávacího řízení (§ 129 odst. 7 ZZVZ), pro daný postup zadavatele platí § 99 zákona v plném rozsahu. Úřad dospěl k závěru, že postup zadavatele spočívající v neprodloužení lhůty pro podání žádostí o účast při dané změně zadávacích podmínek mohl odradit určitý okruh potenciálních dodavatelů, kteří by se v návaznosti na zmírnění kvalifikačních kritérií pro účast v zadávacím řízení kvalifikovali, a zadávací řízení zrušil.

Operační mikroskop pro oční chirurgii - mikroskopický systém pro intraokulární chirurgii

Zadavatel: **Fakultní nemocnice Ostrava**

Nápravné opatření: zrušení rozhodnutí o vyloučení účastníka
(S0088/2018/VZ; PM 16. 8. 2018)

Správním řízením bylo zahájeno na návrh. Navrhovatel napadl nezákonnost a nedůvodnost svého vyloučení z důvodu nesplnění technických podmínek, neboť se domáhal toho, že jím nabízené technické řešení RESIGHT 700 je minimálně adekvátní k vlastnostem uvedeným pro použití požadované v zadávacích podmínkách.

Úřad si nechal vypracovat znalecký posudek, který porovnal nabízený mikroskop se systémem RESIGHT 700 s technickými podmínkami přístroje uvedenými v zadávací dokumentaci a po zhodnocení závěru znaleckého posudku došel k závěru, že nabízený mikroskop se systémem RESIGHT 700 je přístrojem minimálně adekvátním k uvedeným vlastnostem pro požadované použití a aplikace. Úřad proto rozhodl, že zadavatel nedodržel pravidlo pro zadání veřejné zakázky stanovené v § 48 odst. 2 písm. a) ZZVZ, když účastníka zadávacího řízení vyloučil, ačkoliv nabízené řešení bylo rovnocenné k zadavatelem požadovaným technickým specifikacím předmětu plnění. Jako nápravné opatření k nezákonnému postupu zadavatele Úřad podle § 263 odst. 2 ZZVZ zrušil rozhodnutí zadavatele o vyloučení navrhovatele a i všechny následující úkony zadavatele.

IDM - Identity Management

Zadavatel: **Správa železniční dopravní cesty, státní organizace**

Nápravné opatření: zrušení rozhodnutí zadavatele o vyloučení účastníka
(S0076/2018/VZ; PM 11. 5. 2018)

V šetřeném případě Úřad posuzoval rozhodnutí zadavatele o vyloučení účastníka ze zadávacího řízení z důvodu neprokázání splnění technické kvalifikace podle § 79 odst. 2 písm. b), c) a d) ZZVZ, přičemž dospěl k závěru, že tvrzení zadavatele v rozhodnutí o vyloučení nemá oporu v zadávacích podmínkách.

Důvodem pro vyloučení navrhovatele byla skutečnost, že splnění kritérií technické kvalifikace neprokazoval referenčními zakázkami souvisejícími se samostatným informačním systémem identity managementu, respektive že nepředložil certifikát na samostatný informační systém (navrhovatel prokazoval svoje zkušenosti s identity managementem referenční zakázkou na širší informační systém, jehož byl identity management součástí – slovy zadavatele se jednalo pouze o „modul“ identity managementu).

Úřad uzavřel, že požadavek v tom smyslu, že referenční zakázkou může být pouze „samostatný informační systém identity managementu“ (tedy nikoli součást širšího systému), nebyl v zadávacích podmínkách stanoven. Zadavatel tak nedodržel pravidla stanovená v ustanovení § 48 odst. 1 a odst. 2 písm. a) ZZVZ a zároveň nedodržel zásadu transparentnosti zakotvenou v ust. § 6 odst. 1 ZZVZ.

Dodávka informačního systému pro Moravskoslezský kraj

Zadavatel: **Moravskoslezský kraj**

Nápravné opatření: zrušení zadávacího řízení (S0158/2018/VZ; PM 16. 11. 2018 – potvrzeno R0149/2018)

Úřad v tomto případě konstatoval, že zadavatel stanovil zadávací podmínky veřejné zakázky v rozporu se zásadou zákazu diskriminace, když předmět plnění veřejné zakázky vymezil natolik široce, že v důsledku této skutečnosti mohlo dojít k omezení okruhu potenciálních dodavatelů.

Zadavatel v zadávacích podmínkách požadoval dodání hardware včetně systému podle technické specifikace a dodání personálního a mzdového aplikačního software, čímž spojil do jedné veřejné zakázky dva odlišné předměty plnění, jejichž povaha a charakter jsou v běžných obchodních zvyklostech neslučitelné. V daném případě mohlo podat nabídku méně dodavatelů než za situace, kdy jednotlivá plnění by byla poptávána samostatně. Přestože zadavatel postupoval vůči všem potenciálním dodavatelům předmětné veřejné zakázky shodně, ve svém důsledku některé z nich skrytě diskriminoval a svým postupem významně omezil hospodářskou soutěž.

Průtokový cytometr

Zadavatel: **Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická**

Nápravné opatření: zrušení zadávacího řízení (S0341/2018/VZ; PM 6. 11. 2018)

Zadavatel postupoval v rozporu s § 245 odst. 1 ZZVZ tím, že o námitkách navrhovatele nerozhodl ve lhůtě podle výše uvedeného ustanovení ZZVZ. Zadavatel o námitkách navrhovatele rozhodl de facto dvakrát – poprvé rozhodnutím ze dne 17. 8. 2018, které však následně zrušil svým rozhodnutím ze dne 24. 9. 2018, a o námitkách navrhovatele rozhodl znovu rozhodnutím ze dne 9. 10. 2018. Úřad dospěl k závěru, že lhůta pro vyřízení námitek ve smyslu § 245 odst. 1 ZZVZ je lhůta jedinečnou a neopakovatelnou, kterou není možno, vyjma postupu podle ustanovení § 263 odst. 5 ZZVZ, tzn. pokud rozhodnutí zadavatele o námitkách zruší coby nápravné opatření samotný Úřad, žádným zákonným způsobem znovu aktivovat. Postup zadavatele spočívající ve zrušení původního rozhodnutí o námitkách ze dne 17. 8. 2018 po lhůtě podle § 245 odst. 1 ZZVZ tedy není zákonem aprobovaný, přičemž jej nelze aplikovat, respektive zhojit, s odkazem na § 49 odst. 1 ZZVZ po uplynutí lhůty podle § 245 odst. 1 ZZVZ.

DRUHOSTUPŇOVÉ ŘÍZENÍ

V roce bylo podáno 188 rozkladů, tzn. mírný pokles oproti předchozímu roku. V průměru bylo napadeno téměř každé třetí prvostupňové rozhodnutí. Vydáno bylo 209 druhoinstančních rozhodnutí, jež v 66,5 procentech případů potvrdila napadené prvostupňové rozhodnutí a zamítla rozklad. V 38 případech byly potvrzeny uložené sankce v celkové výši 4,285 milionu korun, jež se tak staly příjmem státního rozpočtu.

Délka správního řízení ve druhém stupni byla zkrácena již v předchozím roce a tento trend pokračuje. Průměrně byla vydávána rozhodnutí o rozkladech podaných v roce 2018 v 57 dnech, počítáno od předání spisové dokumentace prvostupňovým orgánem do vydání rozhodnutí předsedou Úřadu. K 31. 12. 2018 tak druhý stupeň evidoval v oblasti veřejných zakázek pouhých 40 nedokončených případů. Jednalo se pouze o správní řízení o rozkladech přijatých v posledních dvou měsících roku 2018, o nichž se tak rozhodovalo až na počátku následujícího roku.

Rozhodovací činnost ve druhém stupni v oblasti veřejných zakázek

Počet rozkladů podaných proti prvoinstančním rozhodnutím	188	
Zahájená správní řízení II. stupně	188	
Správní řízení znovuootevřená vzhledem k zrušujícím rozsudkům správních soudů	14	
Správní řízení II. stupně neukončená k 31. 12. 2018	40	
Vydaná rozhodnutí o rozkladech	celkem	209
	z toho	139
	• potvrzeno rozhodnutí I. stupně a rozklad zamítnut	
	• zrušeno rozhodnutí I. stupně a vráceno Úřadu k dalšímu řízení	31
	• zrušeno rozhodnutí I. stupně a správní řízení o rozkladu zastaveno	21
	• rozklad zamítnut pro nepřipustnost	3
	• rozhodnutí I. stupně změněno	1
	• usnesení předsedy o zastavení řízení o rozkladu (pro zpětvzetí rozkladu)	9
• zrušeno rozhodnutí I. stupně	5	
Počet rozkladů vyřízených prvním stupněm (autoremedura)	0	
Procesní usnesení předsedy Úřadu	42	
Rozhodnutí vydaná předsedou Úřadu o nařízení předběžného opatření	5	
Opravné rozhodnutí předsedy Úřadu	1	
Pokuty	počet uložených pokut	38
	výše uložených pokut	4 285 000 Kč

DŮLEŽITÁ ČÍSLA

209
vydaných rozhodnutí

57
dnů – rychlost rozhodování

Výroba a dodávka ocelových příhradových celošroubovaných stožárových konstrukcí pro venkovní vedení 400kV

Zadavatel: **ČEPS, a. s.**

Rozhodnutí zrušeno a vráceno k dalšímu projednání.

(R0153/2018/VZ; PM 7. 11. 2018)

Předmětem případu bylo použití výjimek v souvislosti s odkazem na konkrétní výrobek. Podle § 89 odst. 5 zákona může zadavatel použít odkaz, kterým zvýhodní nebo znevýhodní určité dodavatele nebo výrobky, pokud je to odůvodněno předmětem veřejné zakázky. Tato první výjimka dopadá především na situace, kdy zadavatel prostřednictvím odkazů specifikuje své stávající vybavení, se kterým musí být předmět veřejné zakázky kompatibilní. Je-li to odůvodněno zvláštností či specifiky předmětné veřejné zakázky, zadavatel rovněž může odkázat na určitý výrobek, který požaduje dodat v rámci plnění předmětu veřejné zakázky, přičemž dodavatelé musí takový požadavek akceptovat a nemohou nabídnout rovnocenné řešení.

Druhá výjimka ze zákazu používání odkazů, které zvýhodňují nebo znevýhodňují určité dodavatele nebo výrobky, je uvedena v § 89 odst. 6 zákona. Tato výjimka dopadá na situace, kdy nelze předmět veřejné zakázky specifikovat dostatečně přesně a srozumitelně pouze prostřednictvím technických podmínek stanovených v souladu s § 89 odst. 1 zákona. V takovém případě je dovoleno odkaz na určitého dodavatele nebo výrobek použít. Zadavatel je však u každého takového odkazu povinen připustit možnost nabídnout rovnocenné řešení.

Obě výjimky ze zákazu používání odkazů je třeba vykládat restriktivně (velmi přísně), a v případě, že zadavatel v zadávací dokumentaci odkaz použije, musí být schopen prokázat, že se jednalo o oprávněné použití odkazu dle § 89 odst. 5 nebo 6 zákona.

Úklidové služby pro FEKT

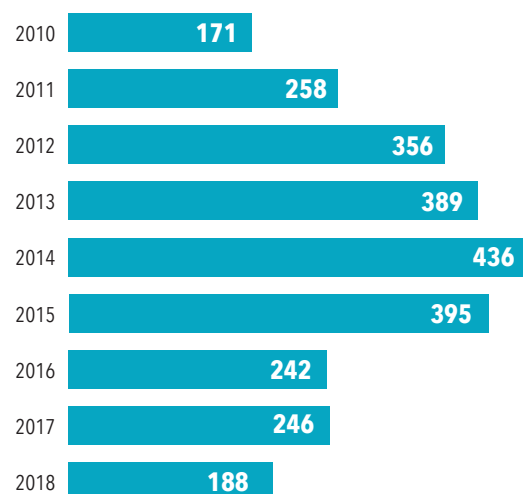
Zadavatel: **Vysoké učení technické v Brně, Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií**

Rozklad zamítnut.

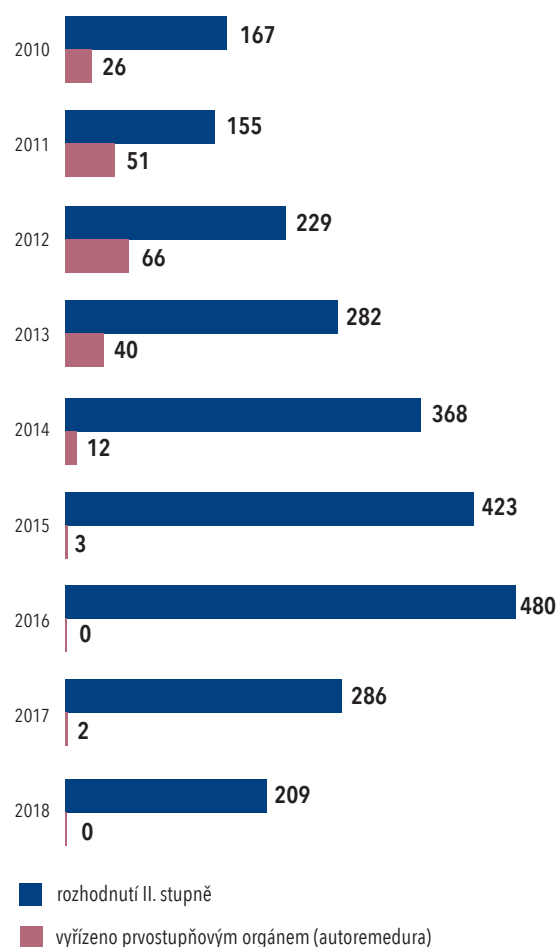
(R0211/2017/VZ; PM 12. 2. 2018)

Předmětem posouzení byl v daném případě postup zadavatele reagující na uplatnění institutu tzv. self-cleaningu ze strany vyloučeného účastníka zadávacího řízení. Úřad konstatoval, že mohou nastat okolnosti, kdy lze o přijatém opatření uvažovat jako o objektivně dostatečném, přičemž je následně v rámci dodržení zásady transparentnosti na straně zadavatele možné dovést povinnost takové opatření přijmout. V takovém případě pak dojde k obnově účasti dodavatele v zadávacím řízení. V tomto případě byl navrhovatel vyloučen ze zadávacího řízení, protože osoba jednatele navrhovatele byla během posledních pěti let v České republice pravomocně odsouzena pro spáchání trestného činu, který je uveden v příloze č. 3 zákona, což byla překážka splnění základní způsobilosti ve smyslu § 74 zákona. Navrhovatel na toto reagoval přijetím nápravného opatření, kdy původní osoba jednatele byla nahrazena novým jednatelem, jehož výpis z Rejstříku trestů fyzických osob neobsahuje žádný záznam. V daném případě představovalo nápravné opatření přijaté navrhovatelem nástroj, který jednoznačně vedl k tomu, že navrhovatel obnovil svou způsobilost účastnit se zadávacího řízení na předmětnou veřejnou zakázku.

Počet rozkladů podaných proti rozhodnutím I. stupně

Počet rozkladů vyřízených v řízeních o rozkladech

Rekonstrukce a intenzifikace ÚV Mokošín

Zadavatel: **Vodovody a kanalizace Pradubice, a. s.**

Rozklad zamítnut.

(R0053/2018/VZ; PM 1. 6. 2018)

Úřad ve správním řízení zahájeném z moci úřední uložil v návaznosti na své předchozí rozhodnutí č. j. ÚOHS-S0098/2017/VZ-12065/2017/523/ASo, kterým uložil zadavateli nápravné opatření spočívající ve zrušení rozhodnutí o námitkách, zadavateli pokutu za postup při vyřizování námitek v rozporu se zákonem. Zadavatel v rozkladu zejména namítal, že za jedno pochybení (v tomto případě nedostatečné vypořádání námitek) nelze uložit nápravné opatření a následně v dalším řízení i pokutu. Předseda Úřadu napadené rozhodnutí potvrdil, když uzavřel, že s ohledem na různé účely obou institutů (nápravné opatření a pokuta) se předpokládá a ve správní praxi taktéž hojně užívá jejich souběžné ukládání. Nejedná se tedy o porušení zásady *ne bis in idem*, neboť nápravné opatření a pokuta se vzájemně nijak nevylučují. Oddělení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele a řízení o přestupku je s ohledem na různé účely těchto řízení i na odlišný okruh účastníků a odlišné zásady ovládající tato řízení žádoucí.

Chovné zařízení pro slony – zpracování PD

Zadavatel: **ZOO a zámek Zlín-Lešná, příspěvková organizace**

Rozhodnutí zrušeno a vráceno k dalšímu projednání.

(R0152/2018/VZ; PM 15. 11. 2018)

Předseda Úřadu se v tomto rozhodnutí vyjádřil k požadavkům na podrobnost rozhodnutí zadavatele o výběru dodavatele ve zjednodušeném podlimitním řízení. Vzhledem k tomu, že se ve zjednodušeném podlimitním řízení na oznámení o výběru nepoužije § 123 zákona a zákonodárce nepřistoupil k tomu, že by popsal, jak má zadavatel výběr v oznámení o výběru odůvodnit, pak je zřejmé, že ve zjednodušeném podlimitním řízení jsou nároky na oznámení o výběru dodavatele méně přísné. Zároveň platí, že ve zjednodušeném podlimitním řízení nemusí být zpráva o hodnocení nabídek součástí oznámení o výběru dodavatele.

DŮLEŽITÉ ČÍSLO

96,8%

úspěšnost rozhodnutí Úřadu
v oblasti veřejných zakázek

SODNÍ PŘEZKUM

V oblasti soudního přezkumu je patrný výrazný meziroční pokles podaných žalob ke Krajskému soudu v Brně (o 40 %) i kasačních stížností k Nejvyššímu správnímu soudu (43 %). Žalobami bylo napadeno v průměru přibližně každé čtvrté druhostupňové rozhodnutí. Krajský soud v Brně vydal v loňském roce 76 rozsudků, což znamená téměř 12% meziroční navýšení počtu rozsudků, z nichž v šesti případech bylo zrušeno druhostupňové rozhodnutí ÚOHS z důvodu pozdější právní úpravy příznivější pro stěžovatele. Změna zákona nastala až po právní moci rozhodnutí předsedy Úřadu. Nejvyšší správní soud vydal 46 rozsudků, jež znamenají 24% meziroční navýšení počtu rozsudků.

Statistika soudního přezkumu

Počet žalob podaných ke Krajskému soudu v Brně		52
Počet kasačních stížností podaných k Nejvyššímu správnímu soudu		29 (z toho 14 podal ÚOHS + 15 žalobce)
Počet vydaných rozsudků	Krajský soud v Brně	76
	Nejvyšší správní soud	46
z toho ve prospěch ÚOHS	Krajský soud v Brně	54
	Nejvyšší správní soud	23
ve prospěch protistrany	Krajský soud v Brně	22
	Nejvyšší správní soud	23
Usnesení o uložení předběžného opatření (zákazu uzavřít smlouvu) Krajským soudem v Brně		1
Procento úspěšnosti rozhodnutí ÚOHS vzhledem k celkovému počtu vydaných rozhodnutí I. a II. stupně v roce 2018 (tj. 716 rozhodnutí)		96,8 %

Úspěšnost rozhodnutí ÚOHS v oblasti veřejných zakázek v roce 2018

počet rozhodnutí vydaných ÚOHS v I. a II. stupni, která nebyla napadena žalobou (včetně pravomocných příkazů)

664

počet rozhodnutí ÚOHS napadených žalobou u Krajského soudu v Brně (bez nezvratně zrušených rozhodnutí)

29

počet rozhodnutí ÚOHS nezvratně zrušených správními soudy

23

Rekonstrukce kina Vzlet

Zadavatel: **městská část Praha 10**

Žaloba zamítnuta KS Brno.

(R0070/2016/NZ; 62 Af 29/2017)

V posuzované věci zadavatel původně uzavřel s vybraným uchazečem nájemní smlouvu a současně smlouvu, na základě které se vybraný uchazeč zavázal opravit objekt kina Vzlet. Stavební úpravy objektu měly být uhrazeny slevou na nájemném a proplacením nákladů. Smlouvy byly částečně plněny. Následně byla mezi stranami uzavřena dohoda o skončení nájmu a o narovnání. Zadavatel se touto dohodou zavázal uhradit vybranému uchazeči náklady spojené s provedením stavebních prací. Tím fakticky došlo k uzavření úplatné smlouvy na veřejnou zakázku, jejímž předmětem bylo provedení stavebních úprav na objektu kina Vzlet, tedy stavebních prací, které byly veřejnou zakázkou, aniž by proběhlo jakékoli zadávací řízení.

Rozhodnutí předsedy Úřadu zadavatel napadl žalobou. Krajský soud posoudil věc tak, že přestože dohoda o narovnání navazovala na předchozí závazek, vznikl uzavřením dohody o narovnání závazek nový, a to závazek zadavatele poskytnout protiplnění za stavební práce provedené uchazečem pro zadavatele. Původní závazek zanikl a skutková podstata správního deliktu byla naplněna právě v okamžiku uzavření dohody o narovnání. Skutečnost, že v okamžiku uzavření dohody o narovnání už zadavatel neměl reálnou možnost stavební práce poptávat v zadávacím řízení (a ani to činit nehodlal), neznamená, že svým postupem neporušil zákon. Do situace, v níž byla dohoda o narovnání uzavřena, se zadavatel dostal sám v důsledku svého předchozího postupu. Nejde tak o liberační důvod z porušení zákona.

GŘ OL - Poskytování zabezpečených komunikačních služeb pro vězněné osoby

Zadavatel: **Česká republika - Vězeňská služba České republiky**

Žaloba zamítnuta KS Brno.

(R0161,R0163/2017/NZ; 30 Af 23/2018)

Zadavatel se dopustil správního deliktu podle § 27 odst. 1 písm. c) koncesního zákona, když zadal veřejnou zakázku v koncesním řízení malého rozsahu bez uveřejnění oznámení o zahájení koncesního řízení, aniž by k takovému postupu byly splněny zákonné předpoklady. Zadavatel ve správním řízení neprokázal, že předpokládaný příjem koncesionáře stanovený ke dni zahájení koncesního řízení nepřesáhne limit stanovený koncesním zákonem, přičemž k takovému závěru nelze dospět ani na základě podaných nabídek. V takovém případě bylo na místě zvolit postup přísnější, tedy zadání koncese ve standardním koncesním řízení. Využil-li zadavatel výjimky z pravidla a vypsál koncesní řízení malého rozsahu, je na něm, aby spolehlivě doložil, že předpokládaný příjem koncesionáře nepřekročí limitní hranici 20 milionů korun stanovenou v § 5 odst. 2 koncesního zákona. Zadavatel splní svoji povinnost zjistit předpokládaný celkový příjem koncesionáře vyplývající z § 4 zákona koncesního zákona provedením odborné a kvalifikované úvahy o předpokládaném příjmu koncesionáře. Hodlá-li zadat koncesi v koncesním řízení malého rozsahu, musí být schopen oprávněnost svého postupu prokázat. Analýza zadavatele však nebyla podložena žádnými konkrétními podklady.

Krajský soud v Brně se s žalobními námitkami žalobců neztotožnil a konstatoval, že hodnotu předpokládaného příjmu koncesionáře je třeba posuzovat z hlediska všech jeho proměnných, kdy o potvrzení odhadu nabídkou vybraného uchazeče by bylo možno uvažovat ve vztahu k předpokládané ceně, nikoliv však ve vztahu k předpokládanému objemu volání, ve vztahu ke kterému nebyly zohledněny relevantní a rozhodné okolnosti dané věci.

Obnova infuzní techniky

Zadavatel: **Fakultní nemocnice Hradec Králové**

Žaloba zamítnuta KS Brno.

(R0062/2018/NZ; 62 Af 76/2018)

Úřad neshledal porušení zákona ve vztahu k podmínkám stanovených zadávací dokumentací. Požadavek zadavatele na zajištění kompatibility poptávaných přístrojů se spotřebním materiálem minimálně od čtyř různých výrobců a smluvní pokuta naplňovaly legitimní cíle a potřeby zadavatele a nečinily tak nepřiměřeným způsobem ani způsobem, který by byl v přímém rozporu se zákonem či jeho zásadami. Zadávací podmínky přitom byly dostatečně určitě formulované a transparentní. Rozklad byl zamítnut.

V rámci řízení o žalobě soud neshledal smluvní podmínky nezákonnými a uzavřel, že byly odůvodněny ve vztahu k potřebám zadavatele, který se jejich prostřednictvím snažil zajistit funkční hospodářskou soutěž při budoucím nákupu spotřebního materiálu k poptávaným přístrojům. K namítané „nové formě diskriminace“, kterou dle navrhovatele představuje mimo jiné i požadavek na zajištění kompatibility přístrojů po určitou dobu po jejich dodání, jelikož je tento způsobitelný odradit některé dodavatele svou rizikovostí a širokým prostorem pro libovůli na straně zadavatele, pak soud konstatoval, že Úřad musí obecně zkoumat zjevnou excesivnost smluvních podmínek zakládající porušení zákona či jeho zásad, nikoli nakolik vyhovují zadavatelům parametry soukromoprávního závazkového vztahu, k jehož vzniku dojde případným uzavřením smlouvy. Dle soudu pak neobstojí ani tvrzení navrhovatele o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Úřad totiž neměl důvod skutečnosti sdělené zadavatelem (jako je například existence určitého počtu potenciálních dodavatelů spotřebního materiálu) dále přezkoumávat nebo činit průzkum trhu, pokud tyto skutečnosti navrhovatel v průběhu správního řízení nikterak věcně nerozporoval.